

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Кафедра землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ МЕЛІОРАЦІЇ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

для визначення рівня знань здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної і заочної форми навчання спеціальності:
201 «Агрономія»

Кам'янець-Подільський

2025 рік

Укладачі: **Михайло ХОМОВИЙ**, кандидат с-г наук, доцент кафедри
землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин
Лінда ВІТРОВЧАК, доктор філософії, асистент кафедри
землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин

Тестові завдання з навчальної дисципліни «Сільськогосподарські меліорації» для визначення рівня знань здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної і заочної форми навчання спеціальності: 201 «Агрономія» / М. М. Хомовий, Л. А. Вітровчак. Кам'янець-Подільський ЗВО «Подільський державний університет», 2024.

Рецензенти:

Вадим МЕНДЕРЕЦЬКИЙ доктор педагогічних наук, професор кафедри географії та методики її викладання Національного університету імені Івана Огієнка

Оксана МУЛЯРЧУК доктор с.-г. наук, професор, завідувач кафедри садівництва і виноградарства

Варіант 1

1. Окислювальне зрошення застосовують на полях:

1. Овочевих.
2. Рисових.
3. Зернових.

2. Ґрунтозахисне зрошення застосовують для:

1. Штучного продовження вегетаційного періоду.
2. Знищення хвороб та шкідників сільськогосподарських культур.
3. Видалення з ґрунту надлишку солей та знищення шкідників.

3. Поливи при поверхневому зрошенні:

1. По осушувачах.
2. По борознах.
3. Крапельницями.

4. При поливі по чеках вирощують культуру:

1. Рис.
2. Овочі.
3. Кормові культури.

5. Найпоширеніший спосіб зрошення культур в Україні:

1. Крапельницями.
2. Дощуванням.
3. Поверхневий.

6. Краплинне зрошення використовують при вирощуванні:

1. Кормових культур.
2. Зернових культур.
3. Винограду.

7. Агролісомеліорація – це :

1. – комплекс лісівницьких заходів, що включають проектування і експлуатацію захисних насаджень призначених для боротьби з несприятливими погодними умовами;
2. – зміна факторів навколишнього середовища, що сприяє підвищенню урожайності с-г культур;
3. – послаблює силу вітру і сприяє снігозатриманню, підвищує вологість ґрунту.

8. Один гектар лісосмуги захищає:

1. 40 – 50 га;
2. 25 – 30 га;
3. 20 – 25 га.

9. Завдяки захисній дії полезахисних лісових смуг урожайність зернових культур підвищується на:

1. 10 – 20%
2. 25 – 30%
3. 12 – 19%

10. Завдяки захисній дії полезахисних лісових смуг урожайність технічних культур підвищується на:

1. 10 – 15%
2. 15 – 18%
3. 20 – 33%

11. Під лісами в Україні сьогодні знаходиться:

1. 15,6 % території;
2. 12,3 % території;
3. 20,0 % території.

12. На кислих ґрунтах проводять:

1. Зрошення.
2. Гіпсування.
3. Вапнування.

13. До заходів лісотехнічної меліорації включають:

1. Регулювання водно-фізичних властивостей ґрунту за допомогою створення полезахисних лісових смуг.
2. Вирубування лісонасаджень.
3. Проектування лісових насаджень.

14. Використання гербіцидів для боротьби із заростанням меліоративних каналів належить до:

1. Сільськогосподарської меліорації.
2. Агротехнічної меліорації.
3. Хімічної меліорації.

15. Площі меліорованих земель в Україні по відношенню до площі сільгоспугідь складають:

1. 6 %.
2. 12 %.
3. 18 %.

16. До заходів культуро-технічної меліорації включають:

1. Зрошення.
2. Видалення дерев, каміння з земельних ділянок.
3. Осушення.

17. При культуро-технічних заходах проводять:

1. Корчування пеньків, видалення пагорбків.
2. Зрошення.
3. Осушення.

18. До заходів гідротехнічної меліорації включають:

1. Створення лісонасаджень.
2. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
3. Будівництво гідротехнічних споруд.

19. До заходів сільськогосподарської меліорації включають:

1. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
2. Комплекс п'яти видів меліорацій, направлених на отримання стабільних високих урожаїв сільськогосподарських культур.
4. Корчування пеньків та видалення корчів.

20. Коефіцієнт зволоження (К) на Поліссі складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

21. Коефіцієнт зволоження (К) у Лісостепу складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

22. Коефіцієнт зволоження (К) у Степу складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

23. Меліоровані землі від загальної площі суші планети становлять:

1. 14 - 15%.
2. 15 - 20%.
3. 20 - 25%.

24. Світова площа зрошуваних земель становить:

1. 50 млн га.
2. 100 млн га.
3. 270 млн га.

25. Осушені землі у всьому світі займають площу:

1. 200 млн га.
2. 100 млн га.
3. 250 млн га.

26. Середня урожайність зерна озимої пшениці на зрошуваних землях становить:

1. 30 ц/га.
2. 40 ц/га.
3. 95 ц/га.

27. Середня урожайність овочів на зрошуваних землях становить:

1. 670 ц/га.
2. 150 ц/га.
3. 120 ц/га.

28. Середня урожайність зернових на осушених землях становить:

1. 26 ц/га.
2. 36 ц/га.
3. 46 ц/га.

29. Площа зрошуваних земель в Україні становить:

1. 3 млн га.
2. 1 млн га.
3. 2 млн га.

30. Площа осушених земель в Україні становить:

1. 1 млн га.
2. 2 млн га.
3. 3,3 млн га.

31. Найбільша зрошувальна мережа в Україні:

1. Інгулецька.
2. Каховська.
3. Північно-Кримська.

32. Однією з найбільших в Україні осушувально-зволожувальних систем вважається:

1. Верхньоприп'ятська.
2. Березівська.
3. Кортелівська.

33. Середньобогаторічна річна кількість атмосферних опадів у Лісостепу України становить:

1. 300 мм.
2. 400 мм.
3. 500 мм.

34. Середньобогаторічна річна кількість атмосферних опадів у Поліссі України становить:

1. 500 мм.
2. 600 мм.
3. 400 мм.

35. Середньобогаторічна річна кількість атмосферних опадів у Степу України становить:

1. 260 мм.
2. 460 мм.
3. 360 мм.

36. Доступною для рослин формою води у ґрунті є:

1. Капілярна.
2. Гігроскопічна.
3. Хімічно-зв'язана.

37. Недоступною для рослин формою води у ґрунті є:

1. Міжкапілярна.
2. Капілярна.
3. Гігроскопічна.

38. Обводнення – це:

1. Різновид зрошення.
2. Комплекс гідротехнічних споруд і заходів, призначених для забезпечення водою безводних і маловодних районів.
3. Підвезення води транспортом.

39. Джерела обводнення:

1. Підземні води.
2. Подача води транспортом.
3. Підземні води і опади.

40. Зрошення по дії на ґрунт і рослини поділяється на:

1. Краплинне.
2. Зволожуюче.
3. Зволожувальне, удобрювальне і спеціальне.

41. Оtepлювальне зрошення застосовують для:

1. Штучного продовження вегетаційного періоду.
2. Збагачення ґрунту киснем.
3. Розчинення солей ґрунту.

42. Меліорація вивчає:

1. Стан земель (ґрунтів) на даній території.
2. Природоохоронні заходи на земельних масивах.
3. Покращення водного, повітряного, мікробіологічного режимів ґрунту шляхом відведення надлишку або подачі недостаючої води в активному його шарі.

43. Меліорація за впливом на ґрунт і рослини буває:

1. Гідротехнічна.
2. Водоочисна.
3. Попереджувальна.

44. Меліорація за впливом на ґрунт:

1. Природоохоронна.
2. Агротехнічна.
3. Біологічна.

45. Агротехнічною меліорацією регулюють:

1. Водно-повітряний режим ґрунту.
2. Будову орного шару ґрунту.
3. Структуру ґрунту.

46. Одним із заходів агротехнічної меліорації при недостатчі води у ґрунті є обробіток його:

1. Вздовж схилу.
2. Впоперек схилу.
3. Під кутом 45° до схилу.

47. Одним із заходів агротехнічної меліорації в умовах надмірного зволоження є:

1. Полив.
2. Дощування.
3. Влаштування гребенів.

48. Одним із заходів агротехнічної меліорації в умовах надлишкового зволоження є:

1. Дощування.
2. Влаштування кротовин.
3. Полив.

49. До заходів хімічної меліорації відноситься:

1. Полив або підтоплення.
2. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
3. Чергування культур у сівозміні.

50. На засолених ґрунтах проводять:

1. Гіпсування.
2. Зрошення.
3. Вапнування.

Варіант 2

1. Режим зрошення сільськогосподарських культур - це:

1. Доведення вологості ґрунту до найменшої вологоємності.
2. Правильно визначена й розподілена в часі кількість зрошуваної води, що забезпечує оптимальний для даної культури водний режим кореневмісного шару ґрунту для певних конкретних природних і агротехнічних умов.
3. Сукупність поливних і зрошувальних норм.

2. Що таке поливна норма?

1. Це інтервал часу від початку першого поливу до кінця останнього.
2. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву с-г культур за один полив, м³.
3. Інтервал часу, протягом якого проводять один полив.

3. Що таке поливний період?

1. Інтервал часу між сусідніми поливами.
2. Інтервал часу, протягом якого проводять один полив.
3. Полив с-г культур в певні фази їхнього росту й розвитку.

4. Поливна норма відноситься до:

1. Всієї площі культури.
2. Площі сівозміни.
3. 1 га культури.

5. Поливна норма залежить від:

1. Водно-фізичних властивостей ґрунту та дози добрив.
2. Біологічних особливостей культури та температури повітря.
3. Водно-фізичних властивостей ґрунту і біологічних особливостей культури.

6. Що таке зрошувальна норма?

1. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву за весь зрошувальний період, м³.
2. Це інтервал часу від початку першого поливу до кінця останнього.
3. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву с-г культур за один полив, м³.

7. Зрошувальна норма залежить від:

1. Водно-фізичних властивостей ґрунту та дози добрив.
2. Водно-фізичних властивостей ґрунту та погодних умов.
3. Водно-фізичних властивостей ґрунту і біологічних особливостей культури.

8. Зрошувальна норма вноситься у ґрунт:

1. За один раз.
2. За три рази.
3. Поливними нормами протягом вегетаційного періоду.

9. Строки початку поливу сільськогосподарських культур визначаються:

1. За календарними датами.
2. За фазами розвитку рослин.
3. Після та перед збиранням урожаю.

10. Особливості поверхневого зрошення:

1. Можна давати велику поливну норму.
2. Не можна давати велику поливну норму.
3. Вода на полях розбризкується дощувачами.

11. При промиванні солончаків витрачається води:

1. 1-2 тис. м³/га.
2. 2-4 тис. м³/га.
3. 1,5 – 12 тис. м³/га.

12. Однією з головних причин утворення боліт є:

1. Насадження лісів.
2. Вирубування лісів у поєднанні з дерново-підзолистим ґрунтоутворюючим процесом.
3. Невелика кількість атмосферних опадів

13. Зрошення земельних ділянок - це:

1. Штучне зволоження ґрунту для одержання високих і стійких врожаїв с-г культур.
2. Введення в ґрунт недостаючої води.
3. Поповнення запасів води у ґрунті атмосферними опадами.

14. Площа зрошуваних земель в Україні становить:

1. 3 млн га.
2. 1 млн га.
3. 2 млн га.

15. Обводнення – це:

1. Різновид зрошення.
2. Комплекс гідротехнічних споруд і заходів, призначених для забезпечення водою безводних і маловодних районів.
3. Підвезення води транспортом.

16. Джерела обводнення :

1. Підземні води.
2. Подача води транспортом.
3. Підземні води і опади.

17. Зрошення по дії на ґрунт і рослини поділяється на:

1. Краплинне.
2. Зволожуюче.
3. Зволожувальне, удобрювальне і спеціальне.

18. Оtepлювальне зрошення застосовують для:

1. Штучного продовження вегетаційного періоду.
2. Збагачення ґрунту киснем.
3. Розчинення солей ґрунту.

19. При поливі по чеках вирощують культуру:

1. Рис.
2. Овочі.
3. Кормові культури.

20. Найпоширеніший спосіб зрошення культур в Україні:

1. Крапельницями.
2. Дощуванням.
3. Поверхневий.

21. Краплинне зрошення використовують при вирощуванні:

1. Кормових культур.
2. Зернових культур.
3. Винограду.

22. Вологозарядковий полив проводять:

1. Весною.
2. Влітку.
3. Восени.

23. Поливна норма при промивних поливах складає:

1. 1000-2000 м³/га.
2. 2000-3000 м³/га.
3. 2000-6000 м³/га.

24. Промивні поливи проводять з метою видалення із ґрунту надлишку:

1. Водорозчинних солей.
2. Нерозчинних солей.
3. Соди.

25. Полив ґрунту восени після основного обробітку проводять до того часу, поки ґрунт:

1. Не розкришується.
2. Має більше брил.
3. Має менше брил.

26. При подачі надлишкової кількості води під цукрові буряки відбувається:

1. Збільшення вмісту цукру в коренеплодах.
2. Зменшення вмісту цукру в коренеплодах.
3. Зменшення маси коренеплодів.

27. При відсутності зрошення у посушливий вегетаційний період в озимій пшениці зерно зазвичай:

1. Плюскле.
2. Виповнене.
3. Каліброване.

28. Вода що надходить у чек, затоплює його шаром:

1. 5 - 15 см.
2. 10 - 20 см.
3. 15 - 25 см.

29. Земельні ділянки, на яких перезволоження відбувається на короткий період, називаються:

1. Перезволоженими землями.
2. Болотами.
3. Заболоченими землями.

30. Постійно зволожені земельні ділянки називаються:

1. Заболоченими землями.
2. Перезволоженими землями.
3. Болотами.

31. Осушення земельних ділянок - це:

1. Видалення надлишкової води із кореневмісного шару ґрунту.
2. Введення в ґрунт недостаючої води.
3. Поповнення запасів води у ґрунті атмосферними опадами.

32. Осушення земельних ділянок відкритими каналами та закритими дренами - це:

1. Спосіб осушення.
2. Вид осушення.
3. Вид горизонтального дренажу.

33. Норма осушення - це:

1. Мінімальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.
2. Оптимальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.
3. Максимальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.

34. Траншейний дренаж при осушенні заболоченої території називають:

1. Гончарний.
2. Щілинний.
3. Кротовий.

35. При траншейному дренажі вода попадає у пористі (губчасті) труби:

1. Через отвори (стики).
2. Через стики.
3. Під тиском у трубах.

36. Дерев'яний траншейний дренаж при осушенні території називають:

1. Фашинний.
2. Гончарний.
3. Кам'яний.

37. Кротовий дренаж використовують на ґрунтах:

1. Важких і торфових.
2. Легких.
3. Піщаних.

38. Щілинний (щільовий) дренаж використовують за умов наявності:

1. Коренів та пеньків у ґрунті.
2. Піщаних ґрунтів.
3. Незначної кількості атмосферних опадів.

39. Термін дії щільового (щілинного) дренажу становить:

1. 3 - 5 років.
2. 4 - 6 років.
3. 6 - 7 років.

40. Польшерне осушення території - це:

1. Відведення надлишкової води із улоговин на вищі відмітки самопливом.
2. Відведення надлишкової води із вищих відміток земельних ділянок на нижчі самопливом.
3. Відведення надлишкової води із рівнинних та понижених земельних ділянок на вищі у водоприймач насосами.

41. Відкрита осушувальна мережа складається з:

1. Дрен і колекторів.
2. Відкритих каналів.
3. Відкритих каналів і колекторів.

42. Закрита осушувальна мережа складається з:

1. Дрен і колекторів.
2. Відкритих каналів і колекторів.
3. Відкритих каналів.

43. На осушених кислих ґрунтах вносять:

1. вапно.
2. гіпс.
3. барду.

44. Середньобагаторічна річна кількість атмосферних опадів у Лісостепу України становить:

1. 300 мм.
2. 400 мм.
3. 500 мм.

45. Доступною для рослин формою води у ґрунті є:

1. Капілярна.
2. Гігроскопічна.
3. Хімічно-зв'язана.

46. Недоступною для рослин формою води у ґрунті є:

1. Міжкапілярна.
2. Капілярна.
3. Гігроскопічна.

47. Що таке деревостан?

1. Це кущі, іноді дерева, що ростуть під пологом лісу;
2. Сукупність дерев, які є основним компонентом лісу;
3. Це сукупність дерев які ростуть у різних ярусах лісу.

48. Що таке бонітет деревостану?

1. Показник продуктивності лісу;
2. Показник життя дерева;
3. Показник висоти дерева.

49. Кожний гектар лісової смуги дає:

1. більше 4000 грн. агролісомеліоративного прибутку;
2. більше 8000 грн. агролісомеліоративного прибутку;
3. більше 10000 грн. агролісомеліоративного прибутку.

50. До основних складових частин (компонентів) лісу належать:

1. деревостан, дерева першого ярусу, дерева другого ярусу;
2. деревостан, підріст, підлісок, лісовий ґрунт, лісова підстилка;
3. деревостан, поза ярусна рослинність і кущі.

Варіант 3

1. Обводнення – це:

1. Різновид зрошення.
2. Комплекс гідротехнічних споруд і заходів, призначених для забезпечення водою безводних і маловодних районів.
3. Підвезення води транспортом.

2. Джерела обводнення :

1. Підземні води.
2. Подача води транспортом.
3. Підземні води і опади.

3. Зрошення по дії на ґрунт і рослини поділяється на:

1. Краплинне.
2. Зволожуюче.
3. Зволожувальне, удобрювальне і спеціальне.

4. Оtepлювальне зрошення застосовують для:

1. Штучного продовження вегетаційного періоду.
2. Збагачення ґрунту киснем.
3. Розчинення солей ґрунту.

5. При поливі по чеках вирощують культуру:

1. Рис.
2. Овочі.
3. Кормові культури.

6. Найпоширеніший спосіб зрошення культур в Україні:

1. Крапельницями.
2. Дощуванням.
3. Поверхневий.

7. Режим зрошення сільськогосподарських культур - це:

1. Доведення вологості ґрунту до найменшої вологості.
2. Правильно визначена й розподілена в часі кількість зрошуваної води, що забезпечує оптимальний для даної культури водний режим кореневмісного шару ґрунту для певних конкретних природних і агротехнічних умов.
3. Сукупність поливних і зрошувальних норм.

8. Що таке поливна норма?

1. Це інтервал часу від початку першого поливу до кінця останнього.
2. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву с-г культур за один полив, м³.
3. Інтервал часу, протягом якого проводять один полив.

9. Що таке зрошувальна норма?

1. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву за весь зрошувальний період, м³.
2. Це інтервал часу від початку першого поливу до кінця останнього.
3. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву с-г культур за один полив, м³.

10. Осушення земельних ділянок - це:

1. Видалення надлишкової води із кореневмісного шару ґрунту.
2. Введення в ґрунт недостаючої води.
3. Поповнення запасів води у ґрунті атмосферними опадами.

11. Норма осушення - це:

1. Мінімальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.
2. Оптимальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.
3. Максимальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.

12. Траншейний дренаж при осушенні заболоченої території називають:

1. Гончарний.
2. Щілинний.
3. Кротовий.

13. Дерев'яний траншейний дренаж при осушенні території називають:

1. Фашинний.
2. Гончарний.
3. Кам'яний.

14. Пільдерне осушення території - це:

1. Відведення надлишкової води із улоговин на вищі відмітки самопливом.
2. Відведення надлишкової води із вищих відміток земельних ділянок на нижчі самопливом.
3. Відведення надлишкової води із рівнинних та понижених земельних ділянок на вищі у водоприймач насосами.

15. Відкрита осушувальна мережа складається з:

1. Дрен і колекторів.
2. Відкритих каналів.
3. Відкритих каналів і колекторів.

16. Закрита осушувальна мережа складається з:

1. Дрен і колекторів.
2. Відкритих каналів і колекторів.
3. Відкритих каналів.

17. В яких областях України найбільша розораність земель?

1. Вінницька; Тернопільська; Кіровоградська.
2. Івано – Франківська; Тернопільська; Хмельницька.
3. Київська; Львівська; Миколаївська.

18. Щорічні втрати гумусу внаслідок ерозійних процесів становлять:

1. 100 млн. т.
2. 20 млн. т.
3. 50 млн. т.

19. Агролісомеліорація – це :

1. – комплекс лісівницьких заходів, що включають проектування і експлуатацію захисних насаджень призначених для боротьби з несприятливими погодними умовами;
2. – зміна факторів навколишнього середовища, що сприяє підвищенню урожайності с-г культур;
3. – послаблює силу вітру і сприяє снігозатриманню, підвищує вологість ґрунту.

20. Один гектар лісосмуги захищає:

1. 40 – 50 га;
2. 25 – 30 га;
3. 20 – 25 га.

21. Завдяки захисній дії полезахисних лісових смуг урожайність зернових культур підвищується на:

1. 10 – 20%.
2. 25 – 30%.
3. 12 – 19%.

22. Завдяки захисній дії полезахисних лісових смуг урожайність технічних культур підвищується на:

1. 10 – 15%
2. 15 – 18%
3. 20 – 33%

23. Під лісами в Україні сьогодні знаходиться:

1. 15,6 % території;
2. 12,3 % території;
3. 20,0 % території.

24. На даний час в Україні під пожезахисними смугами знаходиться:

1. 800 тис. га
2. 440 тис. га
3. 231 тис. га

25. Види несприятливих факторів навколишнього середовища:

1. Суховійні вітри, висока температура повітря, висока вологість ґрунту;
2. Чорні та пилові бурі, суховійні вітри, посухи, ерозія ґрунтів;
3. Холодні та заметільні вітри, висока температура повітря, висока вологість ґрунту.

26. Посуха проявляється при:

1. температура повітря біля 25°C і відносній вологості – 20%;
2. температура повітря біля $35 - 40^{\circ}\text{C}$ і відносній вологості – 18%;
3. температура повітря біля $26 - 30^{\circ}\text{C}$ і відносній вологості – 20 - 25%.

27. Ґрунтова посуха – це результат тривалого бездощового періоду:

1. 30 - 40 днів
2. 60 - 70 днів
3. 45 – 50 днів

28. Кожний гектар лісової смуги дає:

1. більше 4000 грн. агролісомеліоративного прибутку;
2. більше 8000 грн. агролісомеліоративного прибутку;
3. більше 10000 грн. агролісомеліоративного прибутку.

29. Скільки років може прожити дуб в лісах помірної зони?

1. 1000 років;
2. 500 років;
3. 250 років.

30. Скільки років може прожити липа в лісах помірної зони?

1. 80 років;
2. 250 років;
3. 800 років.

31. До основних складових частин (компонентів) лісу належать:

1. деревостан, дерева першого ярусу, дерева другого ярусу;
2. деревостан, підріст, підлісок, лісовий ґрунт, лісова підстилка;
3. деревостан, поза ярусна рослинність і кущі.

32. Що таке деревостан?

1. Це кущі, іноді дерева, що ростуть під пологом лісу;
2. Сукупність дерев, які є основним компонентом лісу;
3. Це сукупність дерев які ростуть у різних ярусах лісу.

33. Що таке бонітет деревостану?

1. Показник продуктивності лісу;
2. Показник життя дерева;
3. Показник висоти дерева.

34. Меліорація вивчас:

1. Стан земель (ґрунтів) на даній території.
2. Природоохоронні заходи на земельних масивах.
3. Покращення водного, повітряного, мікробіологічного режимів ґрунту шляхом відведення надлишку або подачі недостаючої води в активному його шарі.

35. Меліорація за впливом на ґрунт і рослини буває:

1. Гідротехнічна.
2. Водоочисна.
3. Попереджувальна.

36. Агротехнічною меліорацією регулюють:

1. Водно-повітряний режим ґрунту.
2. Будову орного шару ґрунту.
3. Структуру ґрунту.

37. Одним із заходів агротехнічної меліорації в умовах надмірного зволоження є:

1. Полив.
2. Дощування.
3. Влаштування гребенів.

38. До заходів хімічної меліорації відноситься:

1. Полив або підтоплення.
2. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
3. Чергування культур у сівозміні.

39. На кислих ґрунтах проводять:

1. Зрошення.
2. Гіпсування.
3. Вапнування.

40. До заходів лісотехнічної меліорації включають:

1. Регулювання водно-фізичних властивостей ґрунту за допомогою створення полезахисних лісових смуг.
2. Вирубкування лісонасаджень.
3. Проектування лісових насаджень.

41. Використання гербіцидів для боротьби із заростанням меліоративних каналів належить до:

1. Сільськогосподарської меліорації.
2. Агротехнічної меліорації.
3. Хімічної меліорації.

42. До заходів культуротехнічної меліорації включають:

1. Зрошення.
2. Видалення дерев, каміння з земельних ділянок.
3. Осушення.

43. До заходів сільськогосподарської меліорації включають:

1. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
2. Комплекс п'яти видів меліорацій, направлених на отримання стабільних високих урожаїв сільськогосподарських культур.
4. Корчування пеньків та видалення корчів.

44. Коефіцієнт зволоження (K) на Поліссі складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

45. Коефіцієнт зволоження (K) у Лісостепу складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

46. Коефіцієнт зволоження (K) у Степу складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

47. Однією з найбільших в Україні осушувально-зволожувальних систем вважається:

1. Верхньоприп'ятська.
2. Берегівська.
3. Кортелівська.

48. Середньобагаторічна річна кількість атмосферних опадів у Лісостепу України становить:

1. 300 мм.
2. 400 мм.
3. 500 мм.

49. Середньобагаторічна річна кількість атмосферних опадів у Поліссі України становить:

1. 500 мм.
2. 600 мм.
3. 400 мм.

50. Середньобагаторічна річна кількість атмосферних опадів у Степу України становить:

1. 260 мм.
2. 460 мм.
3. 360 мм.

Варіант 4

1. Траншейний дренаж при осушенні заболоченої території називають:

1. Гончарний.
2. Щілинний.
3. Кротовий.

2. Дерев'яний траншейний дренаж при осушенні території називають:

1. Фашинний.
2. Гончарний.
3. Кам'яний.

3. Пolderне осушення території - це:

1. Відведення надлишкової води із улоговин на вищі відмітки самопливом.
2. Відведення надлишкової води із вищих відміток земельних ділянок на нижчі самопливом.
3. Відведення надлишкової води із рівнинних та понижених земельних ділянок на вищі у водоприймач насосами.

4. Відкрита осушувальна мережа складається з:

1. Дрен і колекторів.
2. Відкритих каналів.
3. Відкритих каналів і колекторів.

5. Закрита осушувальна мережа складається з:

1. Дрен і колекторів.
2. Відкритих каналів і колекторів.
3. Відкритих каналів.

6. Меліорація вивчає:

1. Стан земель (ґрунтів) на даній території.
2. Природоохоронні заходи на земельних масивах.
3. Покращення водного, повітряного, мікробіологічного режимів ґрунту шляхом відведення надлишку або подачі недостаючої води в активному його шарі.

7. Меліорація за впливом на ґрунт і рослини буває:

1. Гідротехнічна.
2. Водоочисна.
3. Попереджувальна.

8. Меліорація за впливом на ґрунт:

1. Природоохоронна.
2. Агротехнічна.
3. Біологічна.

9. Агротехнічною меліорацією регулюють:

1. Водно-повітряний режим ґрунту.
2. Будову орного шару ґрунту.
3. Структуру ґрунту.

10. Одним із заходів агротехнічної меліорації при недостатчі води у ґрунті є обробіток його:

1. Вддовж схилу.
2. Впоперек схилу.
3. Під кутом 45° до схилу.

11. До заходів культуротехнічної меліорації включають:

1. Зрошення.
2. Видалення дерев, каміння з земельних ділянок.
3. Осушення.

12. До заходів сільськогосподарської меліорації включають:

1. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
2. Комплекс п'яти видів меліорацій, направлених на отримання стабільних високих урожаїв сільськогосподарських культур.
3. Корчування пеньків та видалення корчів.

13. Коефіцієнт зволоження (K) на Поліссі складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

14. Коефіцієнт зволоження (K) у Лісостепу складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

15. Коефіцієнт зволоження (K) у Степу складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

16. Однією з найбільших в Україні осушувально-зволожувальних систем вважається:

1. Верхньоприп'ятська.
2. Берегівська.
3. Кортелівська.

17. Середньобагаторічна річна кількість атмосферних опадів у Лісостепу України становить:

1. 300 мм.
2. 400 мм.
3. 500 мм.

18. Середньобагаторічна річна кількість атмосферних опадів у Поліссі України становить:

1. 500 мм.
2. 600 мм.
3. 400 мм

19. Середньобагаторічна річна кількість атмосферних опадів у Степу України становить:

1. 260 мм.
2. 460 мм.
3. 360 мм.

20. Обводнення – це:

1. Різновид зрошення.
2. Комплекс гідротехнічних споруд і заходів, призначених для забезпечення водою безводних і маловодних районів.
3. Підвезення води транспортом.

21. Джерела обводнення :

1. Підземні води.
2. Подача води транспортом.
3. Підземні води і опади.

22. Зрошення по дії на ґрунт і рослини поділяється на:

1. Краплинне.
2. Зволожуюче.
3. Зволожувальне, удобрювальне і спеціальне.

23. Оtepлювальне зрошення застосовують для:

1. Штучного продовження вегетаційного періоду.
2. Збагачення ґрунту киснем.
3. Розчинення солей ґрунту.

24. При поливі по чеках вирощують культуру:

1. Рис.
2. Овочі.
3. Кормові культури.

25. Найпоширеніший спосіб зрошення культур в Україні:

1. Крапельницями.
2. Дощуванням.
3. Поверхневий.

26. Режим зрошення сільськогосподарських культур - це:

1. Доведення вологості ґрунту до найменшої вологості.
2. Правильно визначена й розподілена в часі кількість зрошуваної води, що забезпечує оптимальний для даної культури водний режим кореневмісного шару ґрунту для певних конкретних природних і агротехнічних умов.
3. Сукупність поливних і зрошувальних норм.

27. Що таке поливна норма?

1. Це інтервал часу від початку першого поливу до кінця останнього.
2. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву с-г культур за один полив, м³.
3. Інтервал часу, протягом якого проводять один полив.

28. Що таке зрошувальна норма?

1. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву за весь зрошувальний період, м³.
2. Це інтервал часу від початку першого поливу до кінця останнього.
3. Це кількість води яку подають на 1 гектар посіву с-г культур за один полив, м³.

29. Осушення земельних ділянок - це:

1. Видалення надлишкової води із кореневмісного шару ґрунту.
2. Введення в ґрунт недостаючої води.
3. Поповнення запасів води у ґрунті атмосферними опадами.

30. Норма осушення - це:

1. Мінімальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.
2. Оптимальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.
3. Максимальна глибина залягання ґрунтових вод при осушенні для одержання високих урожаїв сільськогосподарських культур.

31. Одним із заходів агротехнічної меліорації в умовах надмірного зволоження є:

1. Полив.
2. Дощування.
3. Влаштування гребенів.

32. Одним із заходів агротехнічної меліорації в умовах надлишкового зволоження є:

1. Дощування.
2. Влаштування кротовин.
3. Полив.

33. До заходів хімічної меліорації відноситься:

1. Полив або підтоплення.
2. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
3. Чергування культур у сівозміні.

34. На засолених ґрунтах проводять:

1. Гіпсування.
2. Зрошення.
3. Вапнування.

35. На кислих ґрунтах проводять:

1. Зрошення.
2. Гіпсування.
3. Вапнування.

36. До заходів лісотехнічної меліорації включають:

1. Регулювання водно-фізичних властивостей ґрунту за допомогою створення полезахисних лісових смуг.
2. Вирубівання лісонасаджень.
3. Проектування лісових насаджень.

37. Використання гербіцидів для боротьби із заростанням меліоративних каналів належить до:

1. Сільськогосподарської меліорації.
2. Агротехнічної меліорації.
3. Хімічної меліорації.

38. Площі меліорованих земель в Україні по відношенню до площі сільгоспугідь складають:

1. 6%
2. 12%
3. 18%

39. До заходів культуротехнічної меліорації включають:

1. Зрошення.
2. Видалення дерев, каміння з земельних ділянок.
3. Осушення.

40. Коефіцієнт зволоження (K) на Поліссі складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

41. Коефіцієнт зволоження (К) у Лісостепу складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

42. Коефіцієнт зволоження (К) у Степу складає:

1. $K = 1$.
2. $K > 1$.
3. $K < 1$.

43. Меліоровані землі від загальної площі суші планети становлять:

1. 14 - 15%.
2. 15 - 20%.
3. 20 - 25%.

44. На земній планеті зрошувані землі становлять:

1. 50 млн га.
2. 100 млн га.
3. 270 млн га.

45. Осушені землі в усьому світі займають площу:

1. 200 млн га.
2. 100 млн га.
3. 250 млн га.

46. Середня урожайність зерна озимої пшениці на зрошуваних землях становить:

1. 30 ц/га.
2. 40 ц/га.
3. 95 ц/га.

47. Середня урожайність овочів на зрошуваних землях становить:

1. 670 ц/га.
2. 150 ц/га.
3. 120 ц/га.

48. При культуротехнічних заходах проводять:

1. Корчування пеньків, видалення пагорбків.
2. Зрошення.
3. Осушення.

49. До заходів гідротехнічної меліорації включають:

1. Створення лісонасаджень.
2. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
3. Будівництво гідротехнічних споруд.

50. До заходів сільськогосподарської меліорації включають:

1. Внесення у ґрунт гіпсу, дефекату, вапна та інших хімічних речовин.
2. Комплекс п'яти видів меліорацій, направлених на отримання стабільних високих урожаїв сільськогосподарських культур.
3. Корчування пеньків та видалення корчів.

Питання для самостійної роботи.

Розділ 1. Загальні поняття про меліорацію.

1. Визначте предмет і завдання меліорації ґрунтів.
2. Обґрунтуйте класифікацію меліорацій.
3. Схарактеризуйте основні етапи розвитку меліорацій в нашій країні і за кордоном.
4. Назвіть основні переваги і недоліки меліорацій в нашій країні.
5. Роль меліорацій в розвитку сільського та лісового господарства України.
6. Перспективи розвитку меліорацій на Україні.
7. Позитивні наслідки меліорації в Україні.
8. Негативні наслідки меліорації в Україні.
9. Сучасний стан меліорації земель в Україні.
10. Роль води в житті рослин.
11. Форми води в ґрунті та їх доступність для рослин.
12. Формула водного балансу ґрунту.
13. Водний режим ґрунту і його типи в різних природних умовах.
14. Водні властивості ґрунту.
15. Методи регулювання водного режиму.
16. Категорії води в ґрунті.
17. Що таке транспіраційний коефіцієнт і в яких межах він буває у різних с-г культур.

Розділ 2 Зрошення земель.

1. Що таке зрошення земель?
2. Що таке обводнення земель?
3. Види зрошення.
4. Способи зрошення.
5. Елементи зрошувальної системи.
6. Особливості зрошення в різних природних зонах.
7. Вплив зрошення на ґрунт.
8. Вплив зрошення на мікроклімат.
9. Вплив зрошення на рослини.
10. Роль зрошення у розвитку сільськогосподарського виробництва
11. Вимоги, що ставляться до зрошувальних систем.
12. Режими зрошення сільськогосподарських культур.
13. Методи розрахунку поливних норм.
14. Методи розрахунку зрошувальних норм.
15. Види поливів.
16. Типи зрошувальних систем.
17. Класифікація типів зрошувальних систем.
18. Які поливи відносяться до вегетаційних?
19. Які поливи відносяться до невегетаційних?
20. Поверхневі способи поливу, умови застосування.

Розділ 3. Осушення земель.

1. Поняття про осушення земель.
2. Основні райони осушення земель.
3. Значення осушувальних меліорацій.
4. Завдання осушувальних меліорацій.
5. Види осушувальних систем.
6. Вимоги до осушувальних систем.
7. Методи осушення земель..
8. Способи осушення земель.
9. Призначення регулювальної мережі.
10. Види регулювальної мережі для прискорення відведення поверхневих вод.
11. Спеціальні види осушення.

Розділ 4. Інші види меліорацій.

1. Культуротехнічні заходи, первинне окультурювання земель.
2. Рекультивація земель.
3. Типи ґрунтової ерозії і причини її виникнення.
4. Фактори процесу водної ерозії.
5. Захист ґрунтів від ерозії.
6. Роль лісової меліорації.
7. Природні фактори, які викликають необхідність лісової меліорації.
8. Види захисних лісових насаджень.
9. Економічна ефективність захисних лісонасаджень.
10. Вапняні добрива.
11. Матеріали для гіпсування ґрунтів.
12. Особливості первинного обробітку меліорованих земель.
13. Обробіток ґрунту осушених земель.
14. Особливості обробітку ґрунту в умовах зрошення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Мисик Г.А. Основи меліорації і ландшафтознавства. – К., Фірма «Інкос», 2020.
2. Назаренко І.І. і ін., Землеробство та меліорація. Чернівці. Книги – 21. 2021.
3. Пилипенко О. І., В. Ю. Юхновський, М.М. Ведмідь. Системи захисту ґрунтів від ерозії. Підручник для вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації. К:2020 р.
4. Пилипенко О.І., В. Ю. Юхновський і ін. Лісові меліорації. Підручник для вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації. К:2021 р.

Допоміжна

1. І.О. Шилепницький, О.А. Чернявський. Відтворення родючості змитих ґрунтів з урахуванням охорони дозвілля. Для викладачів та студентів сільськогосподарських навчальних закладів. Чернівці, 2020 р.

Інформаційні ресурси

1. Електронний навчальний курс розміщений в системі дистанційного навчання Moodle «Сільськогосподарські меліорації»
[http : //pdatu.net.ua/course/view.php? id=1216](http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1216)
2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. База даних журналів, книг, довідкових матеріалів [Електронний ресурс]. Режим доступу до сайту: <http://www.springerlink.com/home/main.mpx>